

Дата: 21.02.2024р.

Урок: Мистецтво

Клас: 8-Б

Тема. Живопис і мода класицизму.

Мета. Ознайомити учнів із жанрами та характерними рисами живопису класицизму, творчістю художників цього стилю, розглянути модні тенденції класицизму. Розвивати вміння учнів розпізнавати характерні засоби виразності живопису класицизму, здійснювати аналіз творчості живописців, надавати характеристику художнім образам. Виховувати інтерес до живописних картин, творчості видатних живописців і модних тенденцій епохи класицизму.

Тип уроку: комбінований.

Хід уроку

Перегляд відеоматеріалу за посиланням

<https://youtu.be/LUqDushDyZg> .

1.Організаційний момент.

Привітання.

2.Актуалізація опорних знань.

- У якій країні сформувався стиль класицизм і досяг найбільшого розвитку?
- Що означає з латинської слово "класицизм"?
- В якому столітті виник класицизм?
- Назвіть головні закони класицистичної архітектурної композиції.
- Який стиль має університет імені Тараса Шевченка ?
- Вкажіть зразки архітектури французького класицизму, які знаєте.

3.Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми уроку.

Для творів художників класицизму характерні співзвучність і гармонія, ідеалізування прекрасного. У живописі особливе значення набули логічне розгортання сюжету та ясна врівноваження композиція. Французький філософ просвітитель Дені Дідро писав: «Кожен твір скульптури чи живопису має виражати велике правило життя, має повчати».

4.Сприйняття нової теми.

Класицизм (лат. *Classicus* - зразковий) - художній стиль і естетичний напрям в європейському мистецтві XVII-XIX століть.

Характерні риси живопису класицизму: цілісні композиції, яким підпорядковані виразні засоби та система кольорів, величчя та ліричні пейзажі.

Теми картин: античні герої, історичні персонажі, міфологічні сюжети

Жанри живопису: історичний живопис, портрет, пейзаж.

Художники: Н. Пуссен, К. Лоррен, А. Менгс, Ж.Л. Давід, Ш. Лебрен, М. Кауфман та інші.

Нікола Пуссен (1594-1665)

Основоположником класицизму в живописі Франції називають Нікола Пуссена. У своїх картинах він прагнув до зрівноваженості композиції, дивляючись розміщення персонажів на полотні, як геометр розкладає своє креслення. Але його твори не перетворилися в розсудливі схеми завдяки радісним, світлим фарбам, чіткості та вишуканості малюнка, багатству зображуваних почуттів.

У живописі Н. Пуссена переважала антична тематика. Він уявляв Давню Грецію як ідеально-прекрасний світ, населений мудрими і досконалими людьми. Однією з тем живопису митця була міфологія («Нарцис і Ехо», «Царство Флорія», «Аркадські пастухи» тощо).

Автопортрет (1649).

«Нарцис і Ехо» (1625-1627)

Нарцис - син річкового бога Кефиса і німфи Периона, прекрасний але гордий і хисткий юнак, який не любив нікого, крім самого себе. Багатою німф зробив він нещасливим, відкинувши їх любов. Однією з них була німфа Ехо, над якою тяжіло покращання Гері. Ехо не могла говорити, а не залигачів відповідала, повторюючи їх останні слова. Богиня кохання Афродіта покарала Нарциса, він закохався в своє власне відображення в струмку. Не добившись від свого кохання «визволення», Нарциса вилучили

Нарциса вилучили
нерозділеного кохання
Ще відбувався на очах
у прекрасної німфи Ехо,
як як і зникло побити
Нарциса. У темі мислі
де спливає на землі
голова Нарциса, виростає
біла рослина, квітне
і та смерті, Нарциса

«Царство Флорія» (1630-1631)

Картину називають також «Метаморфоза рослин». Вона прославляє рослинне царство і заснована на вірші Овідія, в якому міфологічні персонажі перетворені в квіти. У той час як Флора, оточена зміями, розсилаючи квіти танцює в центрі картини, Аякс кидається на свій меч. Нарцис дивиться на дзеркальну поверхню води в посудині, який тримає німфа Ехо. Інша закохана парочка, Кронос і Смілаха, розташувалася праворуч на передньому плані. За нею знаходяться знамениті своєю граціозною красою юнаки: коханий Венери Адоніс (зі списом) і улюбленець Аполлона Піамент.

Четирьох жоней бога сонця, на яку дивиться Кіфій, видніється над хмарами в задку. Кожен фігура, хоча це і не особливо впадає в очі на картині, забезпечена квіткою, в якій вона перетворюється.

У пізніх роботах художник звертався до сюжетів з Біблії та античної історії.

Літо (Пут і Боас) 1664

Оснь (Дари землі обітованої) 1664

Клод Лоррен (1600-1682)

Його полотна втілюють ті ідеї та композиційні принципи, що і пейзажі Н. Пуссена, але відрізняються більшою тонкістю копіриту і ретельною побудованою перспективою. Клод Лоррен, відомий як Лоррен, присвятив свою творчість виключно пейзажу, що було великою рідкістю в сучасному йому мистецтві. Незважаючи на те, що більшу частину свого життя художник провів в Римі, він, тим не менше, вважається основоположником традиції саме французького пейзажу, що покладе в інтелектуальному підході до зображення природи.

«Ранок у гавані» (1630р.)

Зображаючи на своєму полотні ранній ранок в морській гавані, художник створив незвичайний, підказаний власною фантазією пейзаж, з мотивами римських околиць. Всі будівлі на картині – античні побудови, напівзруйновані, зарослі і вже втрачаючи колишню велич. Морські на передньому плані грузять на корабель талиї та бочки – готуються до відплиття. Портові хлопчики повгають рибу на саморобні вушки. Гавань живе своїм звичним, повсякденним життям.

«Ацис і Галатея»

Це полотно в даний час зберігається в Дрезденській галереї. Твір написано в класичному стилі, що вимагає дотримання строгості, поділу простору на ряд планів, в картині ретельно вивірені пропорції, композиції дерев обрамляють картину з обох сторін, немов лаштунки або рамка.

Жак - Луї Давид (1748 — 1825)

Одним із видатних представників французького живописного класицизму. Його картини, написані під впливом античної культури, утверджують строгую мораль, стриманість почуттів, від них веде духом суверенізму.

Жак Луї Давид був єдиним придворним художником Наполеона, який фіксував життєві події Бонапарта на полотні. Художник був основоположником революційного класицизму і висунув абсолютно новий тип художника. Це борець, який своїми полотнами виховує в молоді вірність обов'язку, високі моральні якості, героїзм. Славу Давиду як художнику принесла картина під назвою «Клятва Гораційів».

«Клятва Гораційів»

На картині зображена сцена з римської легенди, в якій розповідалося про суперечку між двома ворогуючими містами - Римом і Альба Лонгом. Три брати, готові боротися за своє місто, віддають священну присягу - клятву своєму батькові, який благословляє їх на бій. Чоловіки зображені на картині як воїни - чіткими, жорсткими лініями. Ця чіткість підкреслює їх хоробрість і рішучість. У той час як жінки є другорядними персонажами, лише доповнюють загальну композицію. Жінки зігнуті немов арки, це підкреслює їх відчай і переживання. У цій картині передається почуття патріотизму молодих людей, віра батька в своїх синів, жіноча вірність і відданість.

«Перехід Бонапарта через перевал Сен-Бернар»

Являє собою сильно романтизований картинний портрет генерала Наполеона Бонапарта, який в травні 1800 року очолює перехід від таліанців Італійської армії через перевал Сен-Бернар високі в Альпах.

Романтичну ідентифікацію надає похмурому природний фон: здиблений сніг, турботомі грози зображає, влітку два сильні вітер і щиро непогода. Близу, якщо предивитися, можна побачити власні мена троях великих похмарів, які проходили по цій дорозі – це Ганнібал Карл Великий і сам Бонапарт.

мода класицизму

Однією з епох класицизму зазначили зміни, найбільше це стосувалося жителів Франції та Англії. Жорсткі заборони для спідниць суконні виходять з моди, спідниця тепер драпується не по боках, а ззаду, таку спідницю називають турніром. Однією з епох класицизму можна побачити на картинах англійських художників Гейнсборо, Рейнольдс. Показу для суконь найчастіше використовуються легкі тканини світлих тонів. Плаття також починають підперізуватися поясом трохи вище талії, зовнішня талія буде великим характером для наступності за класицизмом стилі емпір.

Серед головних уборів перевага віддавалася діадемам, обручам і пишним пов'язкам із пір'ям. Зеніски спочатку ще залишалися високими і напудреними, але потім волосся перестають пудрити і починають завивати в локони. Також в моду входять капелюхи - величезні, з оксамиту і шовку, а також широкополі «англійські» капелюхи.

Поступово класицизм у жіночому одязі витісняє античність, роблячи наряди більш пристосованими до європейського клімату. У моду входять кашмірові шалі та картаті тканини. Для їзди верхи дами одягають плаття-амазонки зі спідницю та жакета, що нагадує чоловічий фрак.

Англійський чоловічий сукняний фрак витісняє шовковий французький китан. Фрак має стоячий вільнохитий комір і відігнуті від талії лапи. Модним також стає редінгот — щось середнє між пальтом і сюртуком — з прямими полами і шалевим коміром. Жакети на сорочках вузляють, коміри також залишаються вузькими, а панчохи білими. Взуттям слугують черевики з великою пряжкою. Парики поступово відходять, натомість волосся зенісують назад і зав'язують чорною стрічкою. Саме у добу класицизму в чоловічу моду входять краватки й хуторчани.

Гімнастика для очей <https://youtu.be/8G87kg9s1HM> .

5. Осмислення та систематизація знань.

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Пригадайте видатних художників доби класицизму.
- Назвіть характерні ознаки живопису епохи класицизму.
- Які жанри отримали розвиток у цей час?
- Назвіть імена відомих художників цієї доби та назви їхніх картин.
- Розкажіть про модні тенденції в одязі класицизму.

Висновок уроку.

Отже, характерні риси для живопису епохи класицизму є цілісні композиції, яким підпорядковані виразні засоби та система кольорів, величні та ліричні пейзажі. Основна тематика картин це античні герої, історичні персонажі, міфологічні сюжети. До основних жанрів живопису того часу ми можемо віднести: історичний живопис, портрет, пейзаж.

6. Домашнє завдання. Виконайте тестові завдання.

Перевірте ваші знання з теми за допомогою тестів перейшовши за посиланням <https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=3110429> . Обов'язково вказуйте прізвище, ім'я та клас. Бажаю успіхів!!! Скільки правильних відповідей, стільки ваших справжніх досягнень в Країні Мистецтва!

Оцінювання.

Повторення теми “Мистецькі перлини Візантії та Київської держави”.